

R

Resolutions to Corruption Problems for Improving Thailand's Economic Potentials

Thanavath Phonvichai^{1*}

Abstract

The aims of this study are: a) to explore both private and government sectors' opinions and understanding about the changing situations and conditions of corruption problem and their adverse impacts on social and economic conditions in Thailand; b) to find solutions to corruption problems in order to increase the economic potentials as evidenced by other countries; and c) to propose solutions to corruption problems in order to increase Thailand's economic potentials. The study makes use of both qualitative and quantitative research from documents and interviews. The attitudes of business people and civil servants towards corruption in Thailand show their concerns about the problem. With regard to the impact of corruption on business operations, the majority responded that their operations are rather highly affected by corruption, increasing capital expenditures by 6 to 10 percent. According to the respondents, without corruption in the country, costs would decrease by 13.9 percent. As a result, sales would increase by 10.1 percent and profits by 9.8 percent. Overall, eliminating corruption will slightly increase the nation's competitiveness. However, the respondents finally express that although the corruption problem is resolved, Thailand's economic growth may remain the same.

Keywords: corruption problem, resolutions, economic potentials

¹ Department of Financial Economics, School of Economics, University of the Thai Chamber of Commerce

* Corresponding author. E-mail: thanavath_pho@utcc.ac.th

แนวทางการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันเพื่อ เพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจไทย

ธนาวรรณ พลวิชัย^{1*}

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสำรวจความคิดเห็นและความเข้าใจของภาคธุรกิจและภาครัฐที่มีต่อสถานการณ์และสถานะที่เปลี่ยนแปลงไปของปัญหาคอร์รัปชัน ตลอดจนความรุนแรงของผลกระทบต่อสถานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย พร้อมทั้งศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันจากต่างประเทศในการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันเพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันเพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจไทย โดยเป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณจากการเอกสารและการสัมภาษณ์ ทศนคติของการทุจริตคอร์รัปชัน ของกลุ่มนักธุรกิจ และข้าราชการ ที่มีความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน สำหรับผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจจากการทุจริตคอร์รัปชัน โดยส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของต้นทุนประมาณ 6-10% นอกจากนี้ถ้าไม่มีทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย ภาคธุรกิจ เห็นว่า มีผลทำให้ต้นทุนลดลงประมาณ 13.9% มีผลทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นประมาณ 10.1% มีผลทำให้กำไรเพิ่มขึ้นประมาณ 9.8% และจะส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นเล็กน้อยโดยรวม ท้ายสุดในความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างหากมีการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้นั้น การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในระดับเท่าเดิม

คำสำคัญ: ปัญหาการคอร์รัปชัน แนวทางแก้ไข ศักยภาพทางเศรษฐกิจ

¹ กลุ่มวิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

* Corresponding author. E-mail: thanavath_pho@utcc.ac.th

บทนำ

ปัญหาการคอร์รัปชันเปรียบเสมือนโรคร้ายเรื้อรังสำหรับประเทศไทย ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด เนื่องจากปัญหาการคอร์รัปชันที่อยู่ในระดับสูงเป็นอุปสรรคกีดขวางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยิ่ง เนื่องจากการรั่วไหลของการใช้งบประมาณแผ่นดินในแต่ละปีทำให้การใช้งบประมาณแผ่นดินขาดประสิทธิภาพและผลผลิตตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการจากงบประมาณต่างๆ มีคุณภาพน้อยกว่าที่กำหนดไว้ ส่งผลให้คุณภาพและบริการของภาครัฐด้อยประสิทธิภาพลงกว่าปกติ ทั้งนี้จากการประเมินของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยพบว่าประเทศไทยต้องมีการสูญเสียงบประมาณไปกว่าปีละ 2 แสนล้าน หรือประมาณร้อยละ 10 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีเนื่องจากการคอร์รัปชัน ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่สูงมาก นอกจากนี้ การคอร์รัปชันทำให้ต้นทุนในการดำเนินการผลิตและบริหารงานของภาคธุรกิจและภาคประชาชนอยู่ในระดับสูงมากกว่าปกติ รวมทั้งระยะเวลาของการรับบริการต่างๆ จะล่าช้ากว่าที่ควรจะเป็น ส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจและเศรษฐกิจไทย การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันให้ลดน้อยลงในประเทศไทย จึงเป็นแนวทางที่รัฐบาล ภาคธุรกิจและภาคประชาชนต้องการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมในระยะเวลาอันใกล้ เพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจให้กับประเทศไทยตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญคือ เพื่อให้ได้แนวทางการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันเพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสำรวจความคิดเห็นและความเข้าใจของภาคธุรกิจและภาครัฐที่มีต่อสถานการณ์และสถานะที่เปลี่ยนแปลงไปของปัญหาคอร์รัปชันตลอดจนความรุนแรงของผลกระทบต่อสถานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันจากต่างประเทศในการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันเพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันเพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจไทย

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. นิยามความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน

นิยามที่ 1 “คอร์รัปชัน” หมายถึง พฤติกรรมของปัจเจกชน/กลุ่มชนที่ดำเนินการเพื่อให้ได้มา ซึ่งผลประโยชน์อันพึงได้ของสาธารณะมาเป็นผลประโยชน์ในส่วนตัวน (*Black Law Dictionary*, 1979; Funk and Wagnals New Standard Dictionary of the English Language, as cited in Phongphaew, 2000; Rathamarit, 2001; United Sates Agency for International Development, 2005)

นิยามที่ 2 ซึ่งเป็นนิยามใหม่ที่ให้เพิ่มจากนิยามที่ 1 ซึ่งเป็นนิยามที่เกิดจากผลการสอบสวนและศึกษาเรื่องการทุจริต ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตของวุฒิสภา (Mahakun, 2007) นิยามของการ “คอร์รัปชัน” ใหม่ นี้ หมายถึง พฤติกรรมกลุ่มที่อาศัยรูปแบบของกฎหมายหรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือมติของคณะกรรมการเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจผิดว่า

เป็นการกระทำที่ถูกต้องชอบธรรม

2. รูปแบบการทุจริต

ในหนังสือคู่มือยุทธศาสตร์การต่อต้านคอร์รัปชันของ United States Agency for International Development (2005) ได้กล่าวว่า การกระทำหรือการดำเนินการใดๆ ที่จะถูกพิจารณาว่าเป็นการกระทำทุจริตคอร์รัปชันนั้นเป็นการกระทำที่ค่อนข้างจะกว้างขวางและหลากหลาย และแตกต่างกันไปตามลักษณะทางสังคมและประเพณี อย่างไรก็ตามการกระทำต่อไปนี้ที่คนส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าเป็นการกระทำการทุจริตคอร์รัปชัน

1. การให้สินบน (Bribery) การจ่ายเงิน การให้ของขวัญอย่างไม่เป็นทางการทั้งที่จากรการร้องขอหรือไม่ก็ตาม เพื่อให้ได้มาซึ่งการให้บริการ การออกใบอนุญาต หรือให้ได้รับเลือกกว่าจ้างให้ทำงาน เป็นต้น โดยคำว่า “สินบน” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (Royal Institute [Royin], 2003) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าจะการนั้นชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ตามที่ผู้จ่ายเงินสินบนต้องการ เป็นเงินที่ให้ในลักษณะเพื่อให้ช่วยในการทุจริต การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่บ้านเมืองเพื่อให้อนุมัติโครงการต่างๆ ทำให้รัฐต้องจ่ายเงินมากกว่าที่ควรจ่ายจริงหลายเท่า ขณะที่คำว่า “สินน้ำใจ” หมายถึง เงิน หรือทรัพย์สินที่ให้เป็นการวางตัว ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าคำว่าสินบน มีความหมายในการจ่ายเงินหรือให้ทรัพย์สินใด เพื่อหวังประโยชน์/ผลประโยชน์ หรือความช่วยเหลือในทางทุจริต ซึ่งต่างจากคำว่า สินน้ำใจ อันเป็นการให้เงิน สิ่งของ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดในลักษณะที่เป็นการให้รางวัล หรือให้เป็นการตอบแทนคุณงามความดี

ซึ่งตามหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่รัฐ 2543 ข้อ 5 (2) กำหนดว่า “ห้ามเจ้าหน้าที่รัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาจากบุคคลอื่น ซึ่งไม่ใช่อญาติในมูลค่าในการรับแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกิน 3,000 บาท โดยหากฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปีหรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามพ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ 2542 มาตรา 122”

2. การรีดไถ (Extortion) การข่มขู่ที่จะใช้กำลังหรือคุกคามในรูปแบบอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งค่าตอบแทน

3. การยักยอก (Misappropriation) การขโมยการเบียดบังของหลวง หรือเงินงบประมาณ โดยความรุนแรงแตกต่างกันไปตั้งแต่การใช้รถของราชการไปรับลูกของตนเองที่โรงเรียน ไปจนถึงการยักยอกเงินจำนวนมากจากหน่วยงานราชการ

4. การให้ได้มาซึ่งธุรกิจของตน (Self-Dealing) การจ้างบริษัทของตนหรือบริษัทของญาติมิตรที่ใกล้ชิดให้ได้งานบริการของราชการ

5. การอุปถัมภ์พวกพ้อง (Patronage) การว่าจ้างพวกพ้องหรือญาติพี่น้องทั้งที่ไม่มีคุณสมบัติสูงพอที่จะได้งาน หรือการรับเงินลี้ลับของเพื่อแลกเปลี่ยนกับการได้รับการจัดจ้างงานของรัฐ

6. การเลี้ยวหรือการหนีงาน เช่น การมาทำงานสาย การกลับก่อนเวลา การขาดงานเป็นประจำ การทำงานสองที่ เป็นต้น

7. การทุจริตทางการเมือง หรือ ความไม่เหมาะสมในการใช้เงินสนับสนุนการหาเสียง (Political Corruption and Campaign Finance Improprieties)

นอกจากนี้ จากผลการสอบสวนและศึกษาเรื่องการทุจริต ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาสอบสวนและศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตของวุฒิสภา (Mahakun, 2007) มีการแบ่งรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. การทุจริตเชิงนโยบาย เป็นรูปแบบใหม่ของการทุจริตที่แยบยล โดยอาศัยรูปแบบของกฎหมายหรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือมติของคณะกรรมการเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจผิดว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องชอบธรรม ซึ่งประกอบไปด้วยข้อเท็จจริงดังนี้

1.1 มีการกำหนดนโยบายที่จะทำโครงการหรือกิจการ โดยองค์การหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐบาลที่อ้างประโยชน์ของประเทศชาติหรือประชาชนเป็นอันดับแรก

1.2 มีการเตรียมการรองรับโครงการหรือกิจการนั้นให้มีความชอบด้วยกฎหมายหรือกฎระเบียบ

1.3 ท้ายสุดคือผลประโยชน์อันมิควรได้เกิดขึ้นแก่บุคคลหรือกลุ่มบุคคล หรือพวกพ้องหรือญาติมิตรของผู้กำหนดนโยบาย อาจเป็นเงิน ทรัพย์สิน สิทธิประโยชน์อย่างอื่นซึ่งมักจะเป็นผลประโยชน์มหาศาลที่ตกกับฝ่ายบริหารที่มีอำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาด ครอบงำฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายข้าราชการประจำ

2. การทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เป็นการใช้อำนาจและหน้าที่ในความรับผิดชอบของตนในฐานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ปัจจุบันมักเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างนักการเมือง พ่อค้าและข้าราชการประจำ อันมีลักษณะเป็นธุรกิจทางการเมืองที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือนักการเมือง

และนักธุรกิจร่วมกันครอบครองที่ดินของรัฐโดยมิชอบ ทั้งนี้โดยมีข้าราชการฝ่ายปกครองและเจ้าพนักงานที่ดินให้ความร่วมมือหรือได้รับผลประโยชน์ตอบแทน

3. การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง การทุจริตประเภทนี้จะพบได้ทั้งรูปแบบของการซื้อ ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบ กำหนดรายละเอียดหรือสเปกงาน กำหนดเงื่อนไข คำนวณราคากลางออกประกาศประกวดราคา การขายแบบ การรับและเปิดซอง การประกาศผล การอนุมัติ การทำสัญญาทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างล้วนมีช่องโหว่ให้มีการทุจริตกันได้อย่างง่ายดาย นอกจากนี้ ยังมีการทุจริตที่มาเหนือเมฆคือการอาศัยความเป็นหน่วยงานราชการด้วยกัน จึงได้รับการยกเว้นและการไม่ถูกเพ่งเล็ง แต่ความจริง ผลประโยชน์จากการรับงานและเงินที่ได้จากการรับงานไม่ได้นำส่งกระทรวงการคลัง แต่เป็นผลประโยชน์ของกลุ่มบุคคล ซึ่งไม่แตกต่างอะไรกับการจ้างบริษัทเอกชน

4. การทุจริตในการให้สัมปทาน เป็นการแสวงหาหรือเอื้อประโยชน์โดยมิชอบจากโครงการหรือกิจการของรัฐ ซึ่งรัฐได้อนุญาตหรือมอบให้เอกชนดำเนินการแทนให้ลักษณะสัมปทานผูกขาดในกิจการใดกิจการหนึ่ง เช่น การทำสัญญาสัมปทานโรงงานสุรา การทำสัญญาสัมปทานโทรคมนาคม เป็นต้น

5. การทุจริตโดยการทำลายระบบตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เป็นการพยายามดำเนินการให้ได้บุคคลซึ่งมีสายสัมพันธ์กับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในอันที่จะเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นต้น ทำให้องค์กรเหล่านี้มีความอ่อนแอ ไม่สามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมมติฐานการวิจัย

1. การคอร์รัปชันส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
2. การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันจะช่วยเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดขอบเขตในการวิจัยไว้ 2 ด้าน ด้านแรก ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาวิจัยจากเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณจากการเอกสารและการสัมภาษณ์จะมุ่งเน้นศึกษาปัญหาและสาเหตุของการคอร์รัปชัน ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันเพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจจากประสบการณ์ของไทย และจากประสบการณ์ของต่างประเทศ เฉพาะในบางประเทศที่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และด้านที่ 2 ขอบเขตด้านประชากร ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักธุรกิจที่เป็นตัวแทนตัวอย่างของภาคเอกชน และกลุ่มข้าราชการที่เป็นตัวแทนตัวอย่างของภาครัฐโดยทำการสำรวจทัศนคติและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาคอร์รัปชันในประเทศไทย ผลกระทบของปัญหาคอร์รัปชันต่อเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันเพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

จะเป็นการวิจัยแบบผสม (mixed methods research) ประกอบด้วยการศึกษาเชิงคุณภาพ (qualitative research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยจะศึกษาวิเคราะห์ปัญหาคอร์รัปชัน ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจ

และสังคม ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหา ทั้งจากประสบการณ์ของประเทศไทยและต่างประเทศ โดยการออกแบบสอบถามข้อมูลจากภาคธุรกิจ และภาครัฐ ตลอดจนการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งข้อมูลทุติยภูมิทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันเพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ สำหรับการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (quantitative analysis) เป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมมาที่เกี่ยวกับผลกระทบของตัวแปรการส่งผ่านที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมทั้งผลกระทบของการคอร์รัปชัน โดยในการวิเคราะห์จะใช้ วิธีกำลังสองน้อยที่สุดสองชั้น (2SLS)

ผลการวิจัย

จากผลการสำรวจทัศนคติของการทุจริตคอร์รัปชัน ของกลุ่มนักธุรกิจ และข้าราชการ พบว่ามีความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน สำหรับผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจจากการทุจริตคอร์รัปชัน โดยส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งปัญหาการทุจริต คอร์รัปชันส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของต้นทุนประมาณ 6-10% นอกจากนี้ ถ้าไม่มีทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย ภาคธุรกิจ เห็นว่ามีผลทำให้ต้นทุนลดลงประมาณ 13.9% มีผลทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นประมาณ 10.1% มีผลทำให้กำไรเพิ่มขึ้นประมาณ 9.8% และจะส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นเล็กน้อยโดยรวม ท้ายสุดในความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างหากมีการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้นั้น การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในระดับเท่าเดิม

ในส่วนของผลการวิเคราะห์จากแบบจำลอง ซึ่งเป็นรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ตัวแปรตามตัวแรก คืออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่

วัดจากอัตราการเจริญโตของ GDP ต่อหัวจริง ในช่วงปี 2538-2557 จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (CPI) ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) สำหรับตัวแปรตามที่เหลือ โดยการลงทุน (INV) วัดจากการสะสมทุนทุนถาวร (% ของ GDP) การใช้จ่ายของภาครัฐบาล (GOV) จะถูกวัดจากสัดส่วนการใช้จ่ายทั่วไปของรัฐบาล (% ของ GDP) จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ภาวะเงินเฟ้อ (INF) วัดจากการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค จากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ ทุนมนุษย์ (HC) จะวัดจากอัตราการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษา และความไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง (PI) ใช้ดัชนีเสถียรภาพทางการเมืองจาก The Global Economy เพื่อให้มีความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวแปรหลักที่ใช้ในการศึกษาเมทริกซ์สหสัมพันธ์แสดงให้เห็นว่าการคอร์รัปชันมีความสัมพันธ์ทางลบต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจผ่านผลกระทบต่อทุนมนุษย์ การใช้จ่ายของรัฐบาล และ

ความไม่แน่นอนทางการเมือง และมีความสัมพันธ์ทางบวกผ่านช่องทางการลงทุนของภาครัฐ ภาวะเงินเฟ้ออย่างไรก็ตามภาพนี้อาจแตกต่างกันเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจำนวนมากภายใต้การศึกษาและภายใต้การควบคุมปัจจัยตัวแปรภายในแต่ละตัว ทั้งนี้ ผลการศึกษา พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์เกี่ยวข้องกับตัวแปรช่องทางทั้ง 5 ตัว ในการวิเคราะห์สมการถดถอยของตัวแปรการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทั้งหมดต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นผลเชิงบวกต่อภาวะเงินเฟ้อและความไม่มีเสถียรภาพทางการเมืองที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในอีกทางหนึ่งเป็นผลกระทบเชิงลบต่อทุนมนุษย์ การลงทุน และการใช้จ่ายของรัฐบาล นอกจากนี้ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่าการคอร์รัปชันมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการใช้จ่ายของรัฐบาล และภาวะเงินเฟ้อ แต่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทุนมนุษย์ การลงทุน และความไม่แน่นอนทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์เกี่ยวกับการคอร์รัปชันมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในสมการความไม่แน่นอนทางการเมือง

ตารางที่ 1 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรหลัก

	CPI	GDPPG	HC	INV	GOV	INF	PI
CPI	1.0000	-0.0680	-0.2654	-0.5411*	-0.5077*	0.1694	0.8379**
GDPPG	-0.0680	1.0000	0.3807	0.2849	-0.3648	-0.2067	-0.0667
HC	-0.2654	0.3807	1.0000	0.1858	0.2583	-0.4219	-0.1321
INV	-0.5411*	0.2849	0.1858	1.0000	0.6666**	-0.5164*	-0.6731**
GOV	-0.5077*	-0.3648	0.2583	0.6666**	1.0000	-0.3756	-0.5916**
INF	0.1694	-0.2067	-0.4219	-0.5164*	-0.3756	1.0000	0.2500
PI	0.8379**	-0.0667	-0.1321	-0.6731**	-0.5916**	0.2500	1.0000

หมายเหตุ: ** แสดงว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 5%

* แสดงว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 10%

ค่าสัมประสิทธิ์เกี่ยวข้องกับตัวแปรช่องทางทั้ง 5 ตัว ในการวิเคราะห์สมการถดถอยของตัวแปรการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ทั้งหมดต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นผลเชิงบวกต่อทุนมนุษย์ และการลงทุน ที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในอีกทางหนึ่งเป็นผลกระทบเชิงลบต่อการใช้จ่ายของรัฐบาล ภาวะเงินเฟ้อ และความไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง

จากผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการคอร์รัปชันต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจผ่านตัวแปรช่องทางแต่ละตัว การคอร์รัปชันเป็นผลกระทบในเชิงลบต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจผ่านตัวแปรทุนมนุษย์

การลงทุน ภาวะเงินเฟ้อ และความไม่แน่นอนทางการเมือง ซึ่งการเพิ่มขึ้นของดัชนีการคอร์รัปชันหนึ่งจุดทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจลดลง 0.46% ผ่านช่องทางทุนมนุษย์ ลดลง 0.53% ผ่านช่องทางการลงทุน ลดลง 0.75% ผ่านช่องทางภาวะเงินเฟ้อ และลดลง 1.29% ผ่านช่องทางความไม่แน่นอนทางการเมือง ซึ่งโดยรวมทั้ง 4 ตัวแปรนี้ส่งผลให้อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจลดลง 1.37% ซึ่งผลกระทบบางส่วนของช่องทางที่มีอิทธิพลทุกช่องทางเผยให้เห็นว่าการเพิ่มขึ้นของการคอร์รัปชันหนึ่งจุดทำให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจลดลง 2.2% ต่อปี เมื่อคิดรวมทุกช่องทาง

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาเชิงประจักษ์

	ผลกระทบของช่องทางต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDPPG)	ผลกระทบของการคอร์รัปชันต่อช่องทาง (CPI)
ทุนมนุษย์ (HC)	0.0435 (0.1412)	-0.1066** (-2.2012)
การลงทุน (INV)	0.0583 (0.1071)	-0.0908 (-0.5064)
การใช้จ่ายภาครัฐ (GOV)	-0.0268 (-0.9685)	-0.2944 (-0.3735)
ภาวะเงินเฟ้อ (INF)	-0.0153 (-0.4716)	0.4900 (0.4860)
ความไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง (PI)	-0.0375 (-1.1460)	0.3429** (3.5098)
R ²	0.75	0.55

หมายเหตุ: * ตัวเลขในวงเล็บคือ ค่าสถิติ t-Statistic

**หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 3 สรุปผลกระทบแต่ละช่องทาง

	ผลกระทบของช่องทาง ต่อการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ (GDPPG)	ผลกระทบของ การคอร์รัปชันต่อช่องทาง (CPI)	ผลกระทบของ การคอร์รัปชันต่อ การเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ
ทุนมนุษย์ (HC)	0.0435 (0.1412)	-0.1066** (-2.2012)	-0.0046** (-2.3424)
การลงทุน (INV)	0.0583 (0.1071)	-0.0908 (-0.5064)	-0.0053 (-0.6135)
การใช้จ่ายภาครัฐ (GOV)	-0.0268 (-0.9685)	-0.2944 (-0.3735)	0.0079 (0.5950)
ภาวะเงินเฟ้อ (INF)	-0.0153 (-0.4716)	0.4900 (0.4860)	-0.0075 (-0.9576)
ความไม่มีเสถียรภาพ ทางการเมือง (PI)	-0.0375 (-1.1460)	0.3429** (3.5098)	-0.0129** (-4.6558)
ผลกระทบโดยรวม			-0.0224** (-4.4457)

หมายเหตุ: * ตัวเลขในวงเล็บคือ ค่าสถิติ t-Statistic

** หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือความเชื่อมั่น 95%

จากผลการศึกษาถึงประสบการณ์การแก้ไข
ปัญหาการคอร์รัปชันของต่างประเทศ สามารถสรุป
ปัจจัยแห่งความสำเร็จในแต่ละประเทศ ดังนี้
ฟินแลนด์ มีการให้ความสำคัญกับความเสมอภาค
ไม่มีชนชั้น ไม่มีช่องว่างระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและ
ประชาชน มีระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม
และวัฒนธรรมที่สูง มีประวัติศาสตร์อันยาวนานที่เน้น
ความโปร่งใสของภาครัฐ และให้บทบาทสำคัญของ
สื่อมวลชน โดยกฎหมายคุ้มครองเสรีภาพสื่อมีมา
ตั้งแต่ ค.ศ. 1766 **นิวซีแลนด์** มีทุนเดิมทางสังคม
มีขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและการ
ปกครองที่ดี จึงทำให้สามารถพัฒนาประเทศให้มีความ

เป็นอารยธรรมได้รวดเร็ว มีการปลูกฝังจิตสำนึกให้
คุณค่าแก่ทางด้านบริการ ข้าราชการทุกคนถือว่างาน
บริการ คือ จิตวิญญาณ (Spirit of Service) มีหน่วย
งานที่เป็นกลไกขับเคลื่อนที่มีความเหมาะสมกลมกลืน
กันทุนทางสังคมและวัฒนธรรม มีการกำหนดให้
คณะกรรมการบริการภาครัฐ เป็นหนึ่งในสามองค์กร
หลักที่ทำงานร่วมกันกับสำนักนายกรัฐมนตรี มีการ
ดำเนินการทางวินัยที่เป็นมาตรฐาน และมีประมวล
จริยธรรมของตำรวจและมีหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียน
เกี่ยวกับความประพฤติกรรมของตำรวจ (Code of
Conduct and Police Complaints Authority)
สิงคโปร์ มีความมั่นคงทางการเมือง มีความมุ่งมั่น

ทางการเมืองและการปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างของผู้นำ มีระดับการพัฒนาของเศรษฐกิจและสังคมที่สูง และการมีกฎหมายที่เข้มงวดและใช้ได้จริง **ฮ่องกง** การยอมรับว่ามีปัญหาและมีความตั้งใจที่ความตั้งใจที่จะแก้ปัญหาการทุจริตของรัฐ มีองค์การปราบปรามการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส เป็นที่เชื่อถือของประชาชน มียุทธศาสตร์ระยะยาวที่มีการวางแผนที่ดี การใส่ใจต่อรายงานข้อร้องเรียนเรื่องการทุจริตทุกเรื่อง การรักษาความลับของผู้ร้องเรียน และการมีปัจจัยแวดล้อมโดยรวมที่เอื้ออำนวย **ญี่ปุ่น** เกิดการตื่นตัวขององค์กรภาคประชาสังคม และระดับการพัฒนาของเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม โดยภาคประชาสังคมและกับสื่อมวลชนที่ทำหน้าที่ตรวจสอบภาครัฐอย่างอิสระ ทำให้เกิดประสิทธิผลโดยรวม และ **เกาหลีใต้** (Phonvichai, 2013) มีกฎหมายการต่อต้านการคอร์รัปชัน การตั้งคณะกรรมการพิเศษประจำสำนักประธานาธิบดี และการตื่นตัวขององค์กรภาคประชาสังคม

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว และนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันในประเทศไทยต่อไป จึงสามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. การบูรณาการการทำงานของหน่วยงานทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในรูปแบบของคณะกรรมการกลาง เพื่อกำหนดมอบหมายหน้าที่ในการทำงานด้านการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน ในทุกหน่วยงานอย่างเหมาะสม การบูรณาการจะเป็นการวางกรอบการทำงานของทุกส่วนราชการที่ทำหน้าที่ในการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งกระบวนการในการดำเนินคดีของทุกหน่วยงานให้สอดคล้องกัน มีการกระจายการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม

2. แก้ไขอายุความในคดีความผิดเกี่ยวกับการทุจริตให้ยาวขึ้น

3. เพิ่มโทษในความผิดเกี่ยวกับการทุจริต

4. กำหนดให้การเตรียมการเพื่อกระทำความผิด ถือเป็นความผิดอาญาด้วย

5. ยอมรับการสืบสวนสอบสวนโดยวิธีพิเศษ อาทิ กฎหมายอนุญาตให้สามารถรวบรวมพยานหลักฐานโดยวิธีการดักฟังทางโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารใดๆ ได้ และหลักฐานดังกล่าวสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานที่รับฟังได้ในศาล ภายใต้การกำกับดูแลอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสามารถนำมาใช้กับการสืบสวนสอบสวนในคดีทุจริตคอร์รัปชัน

6. การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน คือ การสร้างความร่วมมือจากประชาชน สังคม องค์กรภาคประชาชน สื่อมวลชน นักวิชาการ สหภาพแรงงาน สมาคมวิชาชีพต่างๆ ฯลฯ ให้เป็นหูเป็นตา เป็นกำลังในการสอดส่อง ช่วยตรวจสอบให้ข้อมูลและสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันของรัฐบาล ตลอดจนช่วยเหลือติดตามกระบวนการดำเนินคดีให้ถึงที่สุด

7. มาตรการทางสังคม มาตรการทางกฎหมาย ประการเดียวอาจไม่ได้ผลเต็มที่ จึงควรมีการใช้มาตรการทางสังคมเป็นบทลงโทษอีกทางหนึ่ง เช่น

7.1 การประณามผู้ทุจริตคอร์รัปชัน เช่น การประกาศรายชื่อในสื่อสาธารณะ การไม่แสดงความเคารพ และการไม่คบค้าสมาคม

7.2 การยกย่องส่งเสริมและประกาศเกียรติคุณของผู้ซื่อตรง

7.3 การรณรงค์ด้านจริยธรรมและการปรับปรุงค่านิยมของข้าราชการ และนักการเมือง

7.4 การสร้างแนวร่วมเพื่อต่อต้านการคอร์รัปชันในเยาวชน ตั้งแต่ระดับโรงเรียนอนุบาลถึงระดับอุดมศึกษา สร้างค่านิยมที่ถูกต้องในเรื่องการทุจริตคอร์รัปชัน

7.5 การสร้างเครือข่ายการติดตามการคอร์รัปชันในกลุ่มเอกชนระดับใหญ่ลงมาถึงร้านค้าระดับเล็ก เช่นการจัดตั้งสมาคมต่อต้านการคอร์รัปชันของภาคเอกชน

7.6 การสร้างวัฒนธรรมการแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานที่ตนเองรับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันเพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจไทยในครั้งนี้ จะพบว่าการคอร์รัปชันมีความเชื่อมโยงทางลบต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งผลศึกษานี้ยืนยันถึงผลกระทบความเสียหายจากการคอร์รัปชัน อย่างไรก็ตามสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป อาจทำการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบของการคอร์รัปชันต่อปัจจัยทั่วไปของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ หรือขยายช่องทางต่างๆ ที่อาจส่งผลให้การคอร์รัปชันลดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะภาคการศึกษา หากได้รับผลกระทบจากปัญหาการคอร์รัปชัน

บรรณานุกรม

- Black Law Dictionary* (4th ed.). (1979). St. Paul, MN: West.
- Dridi, M. (2013). Corruption and economic growth: The transmission channels. *Journal of Business Studies Quarterly*, 4(4), 121-152.
- Mahakun, V. (2007). *Anti-Corruption policies and strategies to prevent, according to the new constitution*. Bangkok, Thailand: Office of the National Anti- Corruption Commission. (in Thai).
- Organic Act on the Prevention of Corruption B.E. 2542*. (in Thai).
- Organic Act on the Prevention of Corruption B.E. 2542 as Amended by B.E. 2550*. (in Thai).
- Organic Act on the Prevention of Corruption B.E.2542, No. 2, B.E. 2554*. (in Thai).
- Phongphaew, P. (2000). *Thailand's corruption index: creating and verifying reliability*. Bangkok, Thailand: Office of the National Anti-Corruption Commission. (in Thai).
- Phonvichai, T. (2013). The corruption prevention and reduction through integrity assessment of government agencies: A case study of South Korea. *University of the Thai Chamber of Commerce Journal*, 33(4), 103-116. (in Thai).
- Rathamart, U. (2001). *To tackle corruption in the political system and the government of Thailand*. Bangkok, Thailand: The Secretariat of the House of Representatives. (in Thai).
- Royal Institute. (2003). *Royal Institute Dictionary, B.E. 2542*. Bangkok, Thailand: Author. (in Thai).
- Tangsupvattana, A., & Poocharoen, O. (2010). *Guidelines for the application of international anti-corruption measures*

in Thailand. Bangkok, Thailand: Faculty of Political Science, Chulalongkorn University. (in Thai).

Thailand. Office of the National Anti-Corruption Commission. (2008). *The National Strategy on Anti-Corruption*. Bangkok, Thailand: Author. (in Thai).

United States Agency for International Development. (2005). *Tools for assessing*

corruption & integrity in Institutions: a Handbook. Retrieved from www.irisprojects.umd.edu/anticorruption

University of the Thai Chamber of Commerce, Center for Economic and Business Forecasting. (2013). *Thailand corruption situation index*. Retrieved March 17, 2016, from http://cebfc.utcc.ac.th/upload/index_file/file_th_76d16y2014.pdf (in Thai).